Maa- ja metsätalousministeriö 10.1.2019
Teemu Seppä, Birgitta Vainio-Mattila ja Timo Halonen

Ympäristövaliokunnalle
Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

U 56/2018 VP VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSISTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSIKSI (KESTÄVÄ RAHOITUS) JATKOKIRJELMÄ

Maa- ja metsätalousministeriö pitää yleisesti ottaen kannatettavana komission tavoitteita rahoituksen ohjaamiseksi kestäviin kohteisiin ja tähän liittyvän seurannan kehittämistä.

Ministeriö toteaa yleisenä huomiona kestävän rahoituksen taksonomiaa koskevan ehdotukseen, että luotavilla kestävyyskriteeristöillä ja niiden toimeenpanolla ei saa aiheuttaa ristiriitoja eri politiikkalohkoilla käytössä olevien rahoitusmekanismien kanssa. Jos esimerkiksi pankit ja muut rahoituslaitokset tilastoivat antamansa rahoituksen kestävyyttä, niin merkitystä on sillä, mitä kestäväksi luokitellaan. Kestävyyskriteerit tuleekin luoda niin, että niillä ei esimerkiksi estetä EU:n yhteiselle maatalouspolitiikalle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Lähtökohtaisesti EU-asetusten mukaiset ja EU:n menettelytapojen perusteella hyväksytyt toimenpiteet tulisi lukea kestäviksi.

Metsätalouden osalta ehdotus sisältää metsien kestävän hoidon ja käytön määritelmän, ja siirtää lisäksi komissiolle oikeuden antaa delegoituja säädöksiä aiheesta. EU:lla ei ole yhteistä metsätalouspolitiikkaa, eikä metsien kestävän hoidon ja käytön määritelmää aiemmin ole sisältynyt yhteisön lainsäädäntöön. Metsätalous kuuluukin jäsenmaiden toimivallan piiriin. On vaikea arvioida, mitä tällaisen määritelmän tuominen EU-lainsäädäntöön voisi tuoda mukanaan, ja on hyvinkin mahdollista, että määritelmän lisääminen muuttaisi ratkaisevasti sitä, miten metsätaloutta käsitellään muissa metsiin liittyvissä EU-politiikoissa.

Suomi ei ole ollut aikaisemminkaan halukas muuttamaan toimivaltasuhteita metsätalouden osalta. Nyt metsien kestävä hoito ja käyttö kuitenkin ehdotetaan määriteltäväksi asetuksessa, joka on luonteeltaan poikkisektoraalinen ja siten vaikeasti hallittavissa. Määritelmä tulisi lähtökohtaisesti poistaa asetustekstistä ja sen sijaan tulisi yleisemmin viitata yleiseurooppalaisiin metsien kestävän hoidon ja käytön periaatteisiin sekä olemassa oleviin EU-työkaluihin, kuten EU:n puutavara-asetukseen.

Merkille pantavaa on, että asetusehdotuksessa kestäväksi sijoitukseksi nostetaan myös sellainen ympäristöä pilaava toiminta, joka aiheuttaa pilaantumista vähäisemmässä määrin kuin aiemmin. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että metsät ja kestävä metsätalous tuottavat merkittävän ilmastohyödyn sitomalla ja varastoimalla hiilidioksidia ilmakehästä. Uusiutuviin luonnonvaroihin pohjautuva biotalous antaa mahdollisuuden korvata uusiutumattomia tuotteita ja fossiilisia polttoaineita ja siten vahvistaa kestävää kehitystä. Jatkotyössä tällainen ympäristöä vähäisemmin pilaava toiminta sekä metsien kestävä hoito ja käyttö asetetaan samalle viivalle. Tulisi löytää ratkaisu, jolla metsien kestävä hoito ja käyttö voitaisiin pitää mukana kestävien aktiviteettien valikoimassa ilman uutta säädöstekstiin sijoitettua määritelmää. Muutoin voidaan ajautua tilanteeseen, että vähäisesti ympäristöä pilaava aktiviteetti katsotaan kestäväksi sijoituskohteeksi, mutta kestävät metsätaloushankkeet eivät tähän kategoriaan kelpaisi.

Ministeriöllä ei ole huomautettavaa komission tiedonantovelvoite- ja viitearvoehdotuksiin.